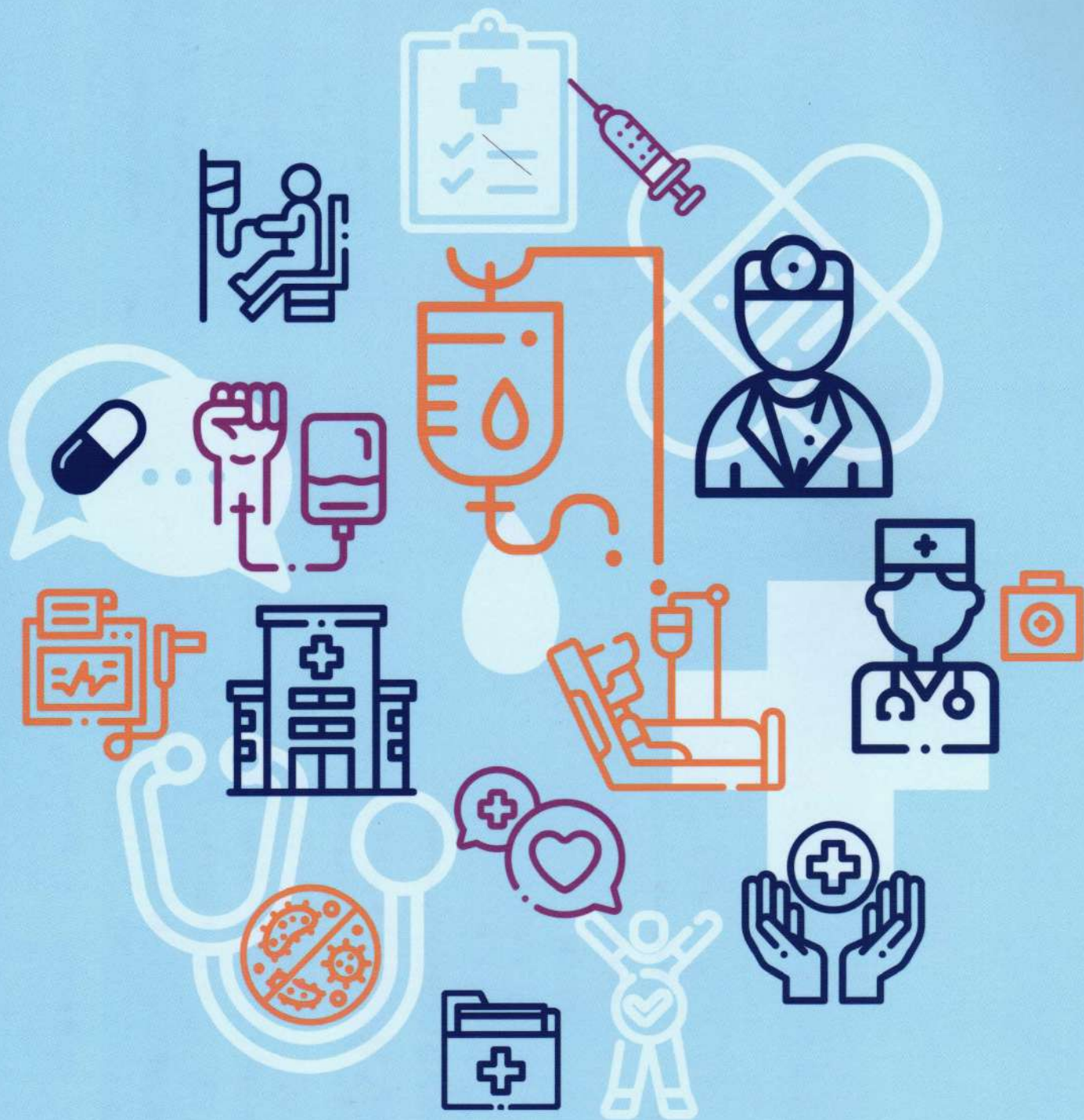

แนวทางการพยาบาล ผู้ป่วยได้รับสารน้ำ ทางหลอดเลือดดำ

Infusion
Nurse
Network
Association

สมาคมเครือข่ายพยาบาลผู้ให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ

แนวทางการพยาบาลผู้ป่วย ได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ

กองบรรณาธิการ	ดร.ภัทรารัตน์ ตันนุกิจ สุวดี สุขนิตย์ พ.น.หญิง จิราพร เชาว์โพธิ์ทอง
พิมพ์ครั้งแรก	มกราคม 2567
จำนวนพิมพ์	3,000 เล่ม
พิมพ์ที่	บริษัท วิชั่น พรินทرس จำกัด โทร. 0 2147 3175
จัดทำโดย	สมาคมเครือข่ายพยาบาลผู้ให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ (Infusion Nurse Network Association: INNA) เลขที่ 88/267 หมู่บ้านชวนชื่นวิเศษพล ซอยรามอินทรา 65 ถ.รามอินทรา แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กทม. 10230 innathailand@gmail.com

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

สุวดี สุขนิตย์.

แนวทางการพยาบาลผู้ป่วยได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ.-- กรุงเทพฯ :
สมาคมเครือข่ายพยาบาลผู้ให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ, 2567.
146 หน้า.

1. ผู้ป่วย -- การดูแล. 2. หลอดเลือดดำ -- การพยาบาล. I. ภัทรารัตน์
ตันนุกิจ, ผู้แต่งร่วม. II. จิราพร เชาว์โพธิ์ทอง, ผู้แต่งร่วม. III. ชื่อเรื่อง.

616.14

ISBN 978-616-93213-3-0

สารบัญ

หน้า

คำนำ

Abbreviations and acronyms

บทที่ 1	มาตรฐานของแนวทางการพยาบาลผู้ป่วยได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ	13
บทที่ 2	การให้ความรู้แก่ผู้ป่วย/ญาติ/ผู้ดูแลผู้ป่วยที่ได้รับสารน้ำ/ยา/ เลือดและส่วนประกอบของเลือด	27
บทที่ 3	การบันทึกทางการพยาบาล	31
บทที่ 4	การเลือกตำแหน่งในการให้สารน้ำ/ยา/เลือดและส่วนประกอบของเลือด และการแทงสายสวนหลอดเลือดดำ	37
บทที่ 5	การดูแลบริเวณตำแหน่งที่ให้สารน้ำ/ยา/เลือดและส่วนประกอบของเลือด	45
บทที่ 6	การจัดการอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ	55
บทที่ 7	การล้างและหล่อสายสวนหลอดเลือดดำ	65
บทที่ 8	การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อจากการให้สารน้ำ/ยา/ เลือดและส่วนประกอบของเลือด	69

บทที่ 9	ภาวะแทรกซ้อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ	81
	9.1 หลอดเลือดดำอักเสบ (phlebitis)	83
	9.2 ภาวะที่ยาหรือสารน้ำรั่วออกนอกหลอดเลือดดำ (infiltration/extravasation)	88
	9.3 การบาดเจ็บของเส้นประสาท (nerve injuries)	94
	9.4 การบาดเจ็บของผิวหนังที่เกี่ยวข้องกับสายสวนหลอดเลือดดำ (catheter associated skin injury)	96
บทที่ 10	การบริหารยาหลายรายการพร้อมกันทางหลอดเลือดดำ	103
บทที่ 11	การให้เลือดและส่วนประกอบของเลือด	107
บทที่ 12	การให้สารอาหารทางหลอดเลือดดำ	113
บทที่ 13	การจัดการกรณีผู้ป่วยหาเส้นเลือดยาก	119
บทที่ 14	การพยาบาลผู้ป่วยใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง	125
	ภาคผนวก	141

ภาคผนวก ง.

แบบประเมินภาวะที่ยาหรือสารน้ำที่ไม่มีฤทธิ์ทำลายเนื้อเยื่อรั่วออกนอกหลอดเลือดดำ
(infiltration scale)

ระดับ	อาการและอาการแสดง
0	ไม่มีอาการ
1	ผิวหนังซีด สัมผัสแล้วเย็น บวม ขนาดน้อยกว่า 1 นิ้ว ปวด หรือไม่ปวดก็ได้
2	ผิวหนังซีด สัมผัสแล้วเย็น บวม ขนาด 1 - 6 นิ้ว ปวด หรือไม่ปวดก็ได้
3	ผิวหนังซีด สัมผัสแล้วเย็น บวมใส ขนาด > 6 นิ้ว ปวดเล็กน้อย ถึงปานกลาง อาจมีอาการชาได้
4	ผิวหนังซีด เย็น บวมตึงใส ผิวหนังเปลี่ยนสี มีรอยซ้ำ ปริแตก บวม ตึง ใส ขนาด > 6 นิ้ว กดบวม การไหลเวียนเลือดลดลง ปวดปานกลาง ถึงรุนแรง